

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

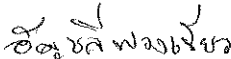
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของทุนและงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน ของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

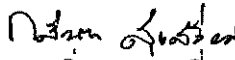
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญ ซึ่งผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงส่วนของทุนและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

Handwritten signature

โดยไม่เป็นเงื่อนไขในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 3 เรื่องการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางของประเทศอื่นซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติเฉพาะธุรกิจ และเป็นไปตามหลักการในพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551

(นางสาวอัญชิตี พวงเทียว)
ผู้อำนวยการสำนักงาน

(นางกสิณณกา สุเสงี่ยม)
ผู้อำนวยการกลุ่ม

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2551	2550
เงินสดและเงินฝาก			
เงินสด		30,528,473,413	11,863,306,971
เงินฝากต่างประเทศ		638,165,075,097	449,616,741,393
		<u>668,693,548,510</u>	<u>461,480,048,364</u>
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน	4	<u>12,007,211,849</u>	<u>3,749,876,644</u>
เงินลงทุน	5		
หลักทรัพย์ในประเทศ		298,209,784,005	286,823,354,037
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		<u>1,406,877,596,733</u>	<u>890,852,990,253</u>
		<u>1,705,087,380,738</u>	<u>1,177,676,344,290</u>
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	6	-	205,691,605,117
เงินให้กู้ยืม	7	22,395,686,500	68,360,208,920
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	8	5,940,585,480	6,126,243,302
สินทรัพย์อื่น	9	<u>74,083,800,984</u>	<u>72,977,067,468</u>
รวมสินทรัพย์		<u><u>2,488,208,214,061</u></u>	<u><u>1,996,061,394,105</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

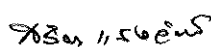
	หมายเหตุ	2551	2550
หนี้สินและทุน			
เงินรับฝาก			
เงินรับฝากจากรัฐบาล		65,865,303,635	64,838,603,375
เงินรับฝากจากสถาบันการเงิน		63,097,620,454	52,770,558,831
เงินรับฝากอื่น		<u>6,140,298,056</u>	<u>4,444,739,777</u>
		135,103,222,145	122,053,901,983
สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร	10	4,553,894,128	4,509,324,388
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	6	332,291,497,374	494,570,625,021
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	11	1,956,484,137,541	1,369,619,402,509
หนี้สินอื่น	12	<u>66,697,273,728</u>	<u>72,670,311,699</u>
รวมหนี้สิน		<u>2,495,130,024,916</u>	<u>2,063,423,565,600</u>
ทุน			
ทุนประเดิม		20,000,000	20,000,000
เงินจัดสรรตามกฎหมาย	13	27,307,931,128	27,307,931,128
เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ	14	624,075,747	624,075,747
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	15	39,560,898,740	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	16	-	9,762,526,050
ขาดทุนสะสม	17	(105,076,704,420)	(94,599,867,094)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิสำหรับงวด		<u>30,641,987,950</u>	<u>(10,476,837,326)</u>
รวมทุน		<u>(6,921,810,855)</u>	<u>(67,362,171,495)</u>
รวมหนี้สินและทุน		<u>2,488,208,214,061</u>	<u>1,996,061,394,105</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นางอาริษา วัฒนเกษตร)

ผู้ว่าการ

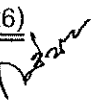
(นางสรริตา แสงจันทร์)

ผู้อำนวยการ ฝ่ายการบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2551	2550
รายได้			
ดอกเบี้ยรับ		68,270,885,539	70,202,923,710
ค่าธรรมเนียม		466,306,797	673,551,156
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		38,657,099,048	-
รายได้อื่น	18	<u>7,491,993,710</u>	<u>7,694,443,668</u>
รวมรายได้		<u>114,886,285,094</u>	<u>78,570,918,534</u>
ค่าใช้จ่าย			
ดอกเบี้ยจ่าย		76,262,853,674	69,697,212,590
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสุทธิ		-	14,414,643,823
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		3,264,403,293	3,382,912,971
ค่าใช้จ่ายอื่น	19	<u>4,717,040,177</u>	<u>1,552,986,476</u>
รวมค่าใช้จ่าย		<u>84,244,297,144</u>	<u>89,047,755,860</u>
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ		<u>30,641,987,950</u>	<u>(10,476,837,326)</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ลงทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

ยอดคงเหลือ ณ 1 มกราคม 2550	เงินสำรอง		เงินสำรองอันเกิด		ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน	หน่วย : บาท
	เงินสำรอง	เงินจัดสรร	เพื่อรักษาระดับ	จากการตีราคา		
ทุนประเดิม	ธรรมดา	ตามกฎหมาย	กำไรนำส่งรัฐ	สินทรัพย์และหนี้สิน	จากการเปลี่ยนแปลง	รวม
20,000,000	7,687,252,029	27,307,931,128	624,075,747	-	(3,117,405,560)	(102,287,119,123) (69,765,265,779)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี						
โอนเงินสำรองธรรมดาเฉพาะขาดทุนงวดก่อน	(7,687,252,029)	-	-	-	-	7,687,252,029
โอนขาดทุนสุทธิหรือกำไรก่อนส่งให้แก่ผู้ถือหุ้นและสมาชิก	-	-	-	-	(94,599,867,094)	94,599,867,094
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน	-	-	-	-	12,879,931,610	12,879,931,610
ขาดทุนสุทธิ	-	-	-	-	-	(10,476,837,326) (10,476,837,326)
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2550	-	27,307,931,128	624,075,747	-	9,762,526,050	(10,476,837,326) (67,362,171,495)
การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นระหว่างปี						
โอนขาดทุนสุทธิหรือกำไรก่อนเข้าขาดทุนสะสม	-	-	-	-	(10,476,837,326)	10,476,837,326
โอนส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุนเข้า	-	-	-	-	(9,762,526,050)	-
บัญชีเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	-	-	-	9,762,526,050	-	-
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน	-	-	-	29,798,372,690	-	29,798,372,690
กำไรสุทธิ	-	-	-	-	-	30,641,987,950
ยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2551	-	27,307,931,128	624,075,747	39,560,898,740	-	(105,076,704,420) 30,641,987,950 (6,921,810,855)

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

	2551	2550
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	30,641,987,950	(10,476,837,326)
รายการปรับกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)สุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)		
จากกิจกรรมดำเนินงาน :		
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	521,315,886	330,583,344
(กำไร)ขาดทุนจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(29,220,797)	7,604,464
(กำไร)ขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ		
ของเงินลงทุนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก	6,298,569,757	(5,744,446,869)
กำไรจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	-	(9,567,995,017)
รายได้ดอกเบี้ย	(68,270,885,539)	(70,202,923,710)
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	76,262,853,674	69,697,212,590
กำไรจากการเฉลี่ยต้นทุนสินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่ใช่เงินสด	(9,693,642,802)	-
กำไรจากการลดยอดเงินกันไว้เพื่อขาดทุนจากภาวะรับขายฝาก	(200,027,745)	-
รายได้ค้ำรับ(เพิ่มขึ้น)ลดลงสุทธิ	54,426,104	(163,281,829)
ค่าใช้จ่ายค้ำจ่ายเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	<u>3,970,460</u>	<u>(25,964,977)</u>
เงินสดรับ(จ่าย)จากการดำเนินงาน	35,589,346,948	(26,146,049,330)
ดอกเบี้ยรับ	67,901,882,034	68,905,696,624
ดอกเบี้ยจ่าย	<u>(47,198,041,162)</u>	<u>(68,237,036,554)</u>
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		
ในสินทรัพย์/หนี้สินดำเนินงาน	56,293,187,820	(25,477,389,260)
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
เงินฝากต่างประเทศ	(215,892,196,102)	(41,868,761,207)
สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษก่อนเงิน	(4,385,548,327)	23,927,840
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	201,196,782,110	210,112,525,457
เงินให้กู้ยืม	45,964,522,420	25,022,808,322
สินทรัพย์อื่น	(1,194,395,715)	931,599,461

ธนาคารแห่งประเทศไทย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

หน่วย : บาท

	2551	2550
หนี้สินดำเนินงาน เพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	13,042,987,151	(23,728,154,060)
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน	(157,830,121,282)	(55,489,883,142)
ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย	557,725,848,758	483,785,647,065
หนี้สินอื่น	<u>(13,822,223,156)</u>	<u>(215,376,079,084)</u>
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>481,098,843,677</u>	<u>357,936,241,392</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ในประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(12,494,729,999)	(146,341,318,135)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศเพิ่มขึ้นสุทธิ	(466,664,316,648)	(210,383,188,687)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เพิ่มขึ้นสุทธิ	<u>(198,074,991)</u>	<u>(1,006,301,034)</u>
เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมลงทุน	<u>(479,357,121,638)</u>	<u>(357,730,807,856)</u>
ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในเงินสด	-	(514,099,178)
เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในเงินสด	<u>(892,867,350)</u>	<u>-</u>
เงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	848,854,689	(308,665,642)
เงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	<u>48,649,276,690</u>	<u>48,957,942,332</u>
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	<u><u>49,498,131,379</u></u>	<u><u>48,649,276,690</u></u>
งบย่อยเงินสด		
เงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ประกอบด้วย		
เงินสด	30,528,473,413	11,863,306,971
เงินฝากต่างประเทศ (ประเภทจ่ายคืนเมื่อทวงถาม)	<u>18,969,657,966</u>	<u>36,785,969,719</u>
รวม	<u><u>49,498,131,379</u></u>	<u><u>48,649,276,690</u></u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารแห่งประเทศไทย
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 และ 2550

1. เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำขึ้นตามที่กำหนดไว้ใน หมวด 9 แห่งพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485 (พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485) แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 54 ซึ่งกำหนดให้การบัญชีของ ธปท. จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่นเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป

งบการเงินนี้เป็นเฉพาะกิจการของ ธปท. ไม่รวมกิจการของทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2 เรื่องนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง ส่วนรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ยรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายรับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.3 รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศบันทึกเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการหรืออัตราอ้างอิง ณ สิ้นวันก่อน สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีที่รายงาน กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่า สิ้นทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ณ วันสิ้นปี แสดงรายการเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคา สิ้นทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน

2.4 เงินลงทุน

หลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ประสงค์ในการดำเนินนโยบายการเงิน แสดงด้วยราคาทุนหลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกินมูลค่าหลักทรัพย์ที่ตัดจำหน่ายแล้ว

หลักทรัพย์ต่างประเทศ ซึ่ง ธปท. ถือไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าของหลักทรัพย์แสดงรายการเป็น

ก.ช.น.

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน และจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเมื่อได้จำหน่ายสินทรัพย์นั้น เว้นแต่ส่วนที่บริหารโดยผู้จัดการทุนภายนอก ซึ่งรับรู้ผลกำไรขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ไว้ในงบกำไรขาดทุน

ต้นทุนของหลักทรัพย์ที่จำหน่ายระหว่างปี คำนวณโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

2.5 เงินให้กู้ยืม

เงินให้กู้ยืมแสดงตามยอดเงินต้นคงค้าง ส่วนดอกเบี้ยค้างรับจากเงินให้กู้ยืมแสดงรวมไว้ในสินทรัพย์อื่น

2.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

ที่ดิน แสดงด้วยราคาทุน ส่วนอาคารและอุปกรณ์แสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารและอุปกรณ์จะบันทึกเป็นสินทรัพย์ เมื่อมีอายุการใช้งานเกินกว่า 1 ปี และค่าเสื่อมราคาคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์ ดังนี้

อาคาร	20 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและการเสริมสร้างปรับปรุง	5 ปี
อุปกรณ์	3-15 ปี

สำหรับสินทรัพย์ถาวรที่ใช้ร่วมกันระหว่าง ธปท. ทุนสำรองเงินตรา กิจการธนบัตร และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินนั้น ส่วนงานผู้จัดหาสินทรัพย์จะจัดสรรต้นทุนสินทรัพย์ให้แก่แต่ละส่วนงานตามสัดส่วนการใช้งานของสินทรัพย์

2.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนแสดงด้วยราคาทุนหลังจากหักค่าตัดจำหน่ายสะสม และค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้ประโยชน์ 5 ปี

2.8 ตราสารอนุพันธ์

2.8.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward contracts)

สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลกำไรขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ทั้งนี้ จะรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อครบกำหนดชำระตามสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

2.8.2 สัญญาซื้อขายในอนาคต (Futures contracts)

สัญญาซื้อขายในอนาคตเป็นเครื่องมือทางการเงินที่ใช้ป้องกันความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของราคาและอัตราดอกเบี้ยแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม ทั้งนี้ จะรับรู้ผลต่างจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการตีราคาและชำระส่วนต่างของราคา

Done

2.9 การกักเงินไว้ขาดเซยผลขาดทุนจากการรับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

รพท. รับขายฝากเงินตราต่างประเทศจากส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจโดยมีภาระต้องขายคืน ในอนาคตตามอัตราที่ตกลงกันไว้ ทุกสิ้นปีจนถึงวันสิ้นปี 2550 รพท. ได้กักเงินไว้เมื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งคำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นปีและพิจารณาเฉพาะสัญญาที่คำนวณแล้วเป็นผลขาดทุน

ในปี 2551 รพท. ได้ยกเลิกการกักเงินไว้ขาดเซยผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น โดยยอดคงเหลือในบัญชีดังกล่าวจะลดลงเมื่อสัญญารับขายฝากแต่ละสัญญาคครบกำหนด สำหรับสัญญารับขายฝากที่ยังไม่ครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม และแสดงผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิเป็นเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน

2.10 เงินทุนเลี้ยงชีพ และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

2.10.1 เงินทุนเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยเงินทุนเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 รวมทั้งส่วนที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้พนักงานที่เข้าทำงานก่อนวันที่ 1 ธันวาคม 2539 และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณที่กำหนดไว้

รพท. ได้กักเงินในแต่ละปีไว้เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อบังคับดังกล่าวโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

2.10.2 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

ตามข้อบังคับธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2539 ให้พนักงานที่เป็นสมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และให้ รพท. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด กองทุนนี้ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 แล้ว

เงินส่วนที่ รพท. จ่ายสมทบเข้ากองทุนดังกล่าว รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน

3. การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

ในปี 2551 รพท. ได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เพื่อให้งบการเงินสะท้อนสถานะทางการเงินและผลการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะธนาคารกลางที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชียังกล่าว สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไปซึ่งเป็นนโยบายการบัญชีเฉพาะธุรกิจ และเป็นไปตามหลักการใน พ.ร.บ. รพท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. รพท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ทั้งนี้ นโยบายการบัญชีที่เปลี่ยนแปลงมีดังต่อไปนี้

3.1 เปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ในการบันทึกรายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท จากเดิมที่บันทึกด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นเดือนก่อน เป็นบันทึกด้วยอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ หรืออัตราอ้างอิง ณ สิ้นวันก่อน

Not

3.2 เปลี่ยนแปลงการรับรู้กำไรขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากการรับรู้ในงบกำไรขาดทุน เป็นแสดงรายการในส่วนของทุน และรับรู้กำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนในงบกำไรขาดทุนเมื่อมีการลดลงของฐานะเงินตราต่างประเทศในแต่ละสกุลเงิน

3.3 เปลี่ยนแปลงการตัดจ่ายต้นทุนของหลักทรัพย์และเงินตราต่างประเทศจากวิธีเข้าก่อนออกก่อน เป็นวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก

3.4 เปลี่ยนแปลงการแสดงผลค่ายุติธรรมของสัญญาล่วงหน้า จากเดิมที่เปิดเผยมูลค่าในหมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นผลกำไรขาดทุนที่อาจเกิดขึ้น โดยแสดงรายการเป็นสินทรัพย์หรือหนี้สิน และแสดงการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมสุทธิในส่วนของทุน

3.5 เปลี่ยนแปลงการแสดงผลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายฝากเงินตราต่างประเทศ จากเดิมที่พิจารณามูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายฝากเฉพาะสัญญาที่มีผลขาดทุน แล้วกันเงินไว้เพื่อผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นดังกล่าวโดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน เป็นแสดงผลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายฝากที่มีผลกำไรและขาดทุนเป็นหนี้สิน และแสดงผลค่ายุติธรรมส่วนที่เปลี่ยนแปลงจากปี 2550 ในส่วนของทุน

ทั้งนี้ ผลกำไรขาดทุนจากการปรับอัตราแลกเปลี่ยนสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศ ผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาล่วงหน้าและสัญญาซื้อขายฝากเงินตราต่างประเทศ ตามข้อ 3.2 3.4 และ 3.5 ได้แสดงให้เห็นในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินในส่วนของทุน ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 16

การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีในปี 2551 ธปท. ใช้วิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป เนื่องจากไม่สามารถนำผลสะสมจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีไปปรับปรุงยอดยกมาในส่วนของทุนได้ ทั้งนี้ หากเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี และ พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้ ตั้งแต่ปี 2550 จะมีผลกระทบใ้งบการเงินของ ธปท. ประจำปี 2550 มีขาดทุนสุทธิเพิ่มขึ้นจำนวน 16,004.9 ล้านบาท สินทรัพย์เพิ่มขึ้น จำนวน 3,541.1 ล้านบาท หนี้สินเพิ่มขึ้น จำนวน 12,693.0 ล้านบาท และส่วนของทุนลดลง จำนวน 9,151.9 ล้านบาท

4. สิทธิซื้อส่วนสำรองและสิทธิพิเศษถอนเงิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
สินทรัพย์ส่งมอบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งหมด	58,201.3	57,631.7
หัก เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1	(25,324.6)	(29,115.5)
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	(25,454.4)	(24,772.8)
สิทธิซื้อส่วนสำรอง	7,422.3	3,743.4
สิทธิพิเศษถอนเงิน	4,584.9	6.5
รวม	12,007.2	3,749.9

Handwritten signature

สิทธิซื้อส่วนสำรองถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศ คำนวณมาจากสินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศทั้งส่วนที่ส่งเป็นเงินตราต่างประเทศและเงินบาทเพื่อเป็นค่าสมาชิก หักด้วยเงินบาทที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีอยู่กับ ธปท. ทั้งในรูปเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวที่ไม่จ่ายดอกเบี้ยและโอนเปลี่ยนมือไม่ได้

ทั้งนี้ สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศส่วนที่เป็นเงินบาท แสดงอยู่ในสินทรัพย์อื่น (ข้อ 9) สำหรับเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศดังกล่าว รวมทั้งเงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 2 ซึ่งฝากไว้ที่ ธปท. เพื่อจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ได้แสดงไว้ภายใต้หนี้สินอื่น (ข้อ 12)

สิทธิพิเศษถอนเงินเป็นสินทรัพย์ที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศกำหนดขึ้น และถือเป็นเงินสำรองระหว่างประเทศได้

5. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
หลักทรัพย์ในประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	298,209.8	286,823.3
หลักทรัพย์ต่างประเทศ		
มูลค่าหลักทรัพย์หลังปรับส่วนลดหรือส่วนเกิน	1,363,530.0	881,090.5
<u>บวก</u> กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าและปรับมูลค่าเงินลงทุน	<u>43,347.6</u>	<u>9,762.5</u>
	<u>1,406,877.6</u>	<u>890,853.0</u>
รวม	<u>1,705,087.4</u>	<u>1,177,676.3</u>

6. หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน และหลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน		
- ในประเทศ	-	35,401.0
- ต่างประเทศ	-	170,290.6
รวม	<u>-</u>	<u>205,691.6</u>
หลักทรัพย์ขายโดยมีสัญญาซื้อคืน		
- ในประเทศ	332,291.5	297,632.0
- ต่างประเทศ	-	196,938.6
รวม	<u>332,291.5</u>	<u>494,570.6</u>

Noted

7. เงินให้กู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
โครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน	2,530.3	5,115.8
โครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการ		
ที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน	19,865.4	63,244.4
รวม	22,395.7	68,360.2

ในปี 2551 ธปท. ได้ปรับบทบาทในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านสถาบันการเงิน โดยการระงับการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการรายใหม่ เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 ที่แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 สำหรับความช่วยเหลือที่ได้อนุมัติก่อนที่ พ.ร.บ. ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ธปท. ยังคงให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการต่อไปจนครบกำหนดตามข้อผูกพัน ทั้งนี้ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธปท. มียอดคงค้างของการให้กู้ยืมแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ผ่านสถาบันการเงินในโครงการที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกัน 1 โครงการ และโครงการที่มีตัวสัญญาใช้เงินของผู้ประกอบการที่สถาบันการเงินหลักหลังโอนให้ ธปท. เป็นประกัน 4 โครงการ

8. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ
	31 ธันวาคม 2550	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม 2551
ที่ดิน	2,464.8	-	-	2,464.8
อาคาร	1,819.0	1,686.8	0.1	3,505.7
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ				
การเสริมสร้างปรับปรุง	226.8	0.9	-	227.7
อุปกรณ์	1,010.7	1,124.5	52.8	2,082.4
สินทรัพย์ระหว่างทำ	2,698.1	264.3	2,848.8	113.6
รวม	8,219.4	3,076.5	2,901.7	8,394.2
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม				
อาคาร	(1,261.6)	(137.1)	-	(1,398.7)
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราวและ				
การเสริมสร้างปรับปรุง	(148.9)	(35.4)	-	(184.3)
อุปกรณ์	(682.7)	(240.4)	52.5	(870.6)
รวม	(2,093.2)	(412.9)	52.5	(2,453.6)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	6,126.2	2,663.6	2,849.2	5,940.6
ค่าเสื่อมราคาประจำปี	219.2			412.9

412.9

รพท. ได้ดำเนินการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ รวมทั้งจัดทำผังแม่บท (Master Plan) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาอาคารสถานที่ในอนาคต โดยระยะเวลาของโครงการสิ้นสุดวันที่ 31 ตุลาคม 2552 วงเงินงบประมาณรวม 2,751.4 ล้านบาท ทั้งนี้ ตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2551 รพท. ได้จ่ายเงินตามโครงการดังกล่าว จำนวน 2,570.7 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.4 ของวงเงินงบประมาณ สำหรับสินทรัพย์ส่วนที่พร้อมใช้งานซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นอาคารและอุปกรณ์แล้ว คำนวณค่าเสื่อมราคาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

9. สินทรัพย์อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
สินทรัพย์ส่งสมทบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ – เงินบาท	50,779.0	53,888.3
สินทรัพย์จากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	4,685.0	-
เงินลงทุนในองค์กรอื่น	1,768.0	1,750.8
เงินให้กู้แก่พนักงาน	2,724.5	2,633.5
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	214.4	255.9
รายได้ค้างรับ	12,002.8	12,632.3
อื่น ๆ	1,910.1	1,816.3
รวม	74,083.8	72,977.1

ทั้งนี้ สินทรัพย์ไม่มีตัวตนของ รพท. ได้แก่ โปรแกรมคอมพิวเตอร์และระบบงาน มีรายละเอียดดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	ยอดคงเหลือ	การเปลี่ยนแปลงราคาตามบัญชี		ยอดคงเหลือ
	31 ธันวาคม 2550	เพิ่มขึ้น	ลดลง	31 ธันวาคม 2551
โปรแกรมคอมพิวเตอร์และ				
ระบบงาน	611.2	66.9	-	678.1
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(355.3)	(108.4)	-	(463.7)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	255.9	(41.5)	-	214.4
ค่าตัดจำหน่ายประจำปี	109.7			108.4

10. สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรร

สิทธิพิเศษถอนเงินที่ได้รับจัดสรรเป็นสิทธิพิเศษถอนเงินที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศจัดสรรให้ตามสัดส่วนโควต้าที่ประเทศไทยมีอยู่ในกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 รพท. ได้รับจัดสรรสิทธิพิเศษถอนเงินรวม 84.7 ล้านหน่วยสิทธิพิเศษถอนเงิน เทียบเท่า 4,553.9 ล้านบาท

Handwritten signature

11. ตราสารหนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย		
อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี	979,327.3	1,013,139.6
อายุคงเหลือเกิน 1 ปี	406,887.6	328,886.3
หัก ส่วนที่ถือโดย ธปท.	<u>(12,614.3)</u>	<u>(22,451.5)</u>
	1,373,600.6	1,319,574.4
ตราสารหนี้ ธปท. อื่น (อายุคงเหลือไม่เกิน 1 ปี)	<u>582,883.5</u>	<u>50,045.0</u>
รวม	<u>1,956,484.1</u>	<u>1,369,619.4</u>

ตราสารหนี้ที่ ธปท. เป็นผู้ออกประกอบด้วยพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย และตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. รวมทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของตลาดเงิน และตลาดตราสารหนี้ของไทย ทั้งนี้ การออกตราสารหนี้ ธปท. ดังกล่าว เพื่อรองรับธุรกรรมการดูแลสภาพคล่อง ผ่านหน้าต่างปรับสภาพคล่องสิ้นวัน ผ่านธุรกรรมซื้อคืนพันธบัตรแบบทวิภาคีของ ธปท. และผ่านธุรกรรมขายตราสารหนี้ ธปท. โดยในปี 2551 ธปท. มีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 51,718.3 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยตราสารหนี้ ธปท. จำนวน 12,001.7 ล้านบาท แสดงรายการเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยจ่าย

อนึ่ง พันธบัตร ธปท. ส่วนที่ถือโดย ธปท. เกิดจากการซื้อคืนพันธบัตร ธปท. เพื่อช่วยให้การบริหารสภาพคล่องในตลาดเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

12. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
เงินรับฝากจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ บัญชีที่ 1 และ 2	25,324.9	29,115.9
ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ	25,454.4	24,772.8
หนี้สินจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	5,564.8	-
ภาระจากมาตรการดำรงเงินสำรองนำชำระระยะสั้น	0.9	8,211.4
หนี้สินจากภาระรับขายฝาก	2,295.5	1,050.2
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	7,210.5	7,283.8
อื่น ๆ	<u>846.2</u>	<u>2,236.2</u>
รวม	<u>66,697.2</u>	<u>72,670.3</u>

13. เงินจัดสรรตามกฎหมาย

ตามพระราชกำหนดโอนสินทรัพย์บางส่วนในบัญชีสำรองพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยเงินตรา พ.ศ. 2545 เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมและเสริมสร้างความมั่นคง โดยในปี 2545 ธปท. ได้รับโอนเงินบาทจากบัญชีสำรองพิเศษของทุนสำรองเงินตรา จำนวน 165,000 ล้านบาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสม และส่วนที่เกินจากการชดเชยดังกล่าวแสดงไว้เป็นเงินจัดสรรตามกฎหมาย จำนวน 27,307.9 ล้านบาท

14. เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ

เงินสำรองเพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐ สะสมขึ้นจากกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2533 – 2539 เพื่อรักษาระดับกำไรนำส่งรัฐตามหลักเกณฑ์การจัดสรรกำไรสุทธิที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังจะเป็นผู้กำหนดการนำส่งเงินดังกล่าวเป็นรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม ทั้งนี้ นับตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นมา ไม่มีการจัดสรรกำไรสุทธิสะสมเข้าบัญชีดังกล่าวอีก

15. เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการแปลงค่าสินทรัพย์และหนี้สิน		
ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	(1,275.6)	-
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	43,161.6	-
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าตราสารอนุพันธ์	(879.8)	-
ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริงจากการปรับมูลค่าสัญญาซื้อขายฝาก	(1,445.3)	-
รวม	39,560.9	-

เงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน มีไว้เพื่อสะสมผลกำไรหรือขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินของ ธปท. ตามที่กำหนดไว้ในหมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 13(2)

16. ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน

ในปี 2551 ธปท. ได้โอนยอดคงเหลือ ณ 31 ธันวาคม 2550 ของบัญชีส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าเงินลงทุน ไปสะสมไว้ในบัญชีเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน เพื่อให้เป็นไปตามหมวด 3 แห่ง พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มาตรา 16 ซึ่งกำหนดให้นำกำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินสะสมเข้าหรือหักออกจากเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

Adm

17. ขาดทุนสะสม

ในปี 2551 ธปท. ได้โอนผลขาดทุนสุทธิประจำปี 2550 จำนวน 10,476.8 ล้านบาท เข้าบัญชีขาดทุนสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 จึงมียอดคงค้างในบัญชีขาดทุนสะสม 105,076.7 ล้านบาท รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงขาดทุนสะสมปรากฏในงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

18. รายได้อื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุน	6,887.8	-
กำไรจากการบริหารเงินลงทุนโดยผู้จัดการทุนภายนอก	-	7,253.0
อื่น ๆ	<u>604.2</u>	<u>441.4</u>
รวม	<u>7,492.0</u>	<u>7,694.4</u>

19. ค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2551	2550
ขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุน	-	231.2
ขาดทุนจากการบริหารเงินลงทุนโดยผู้จัดการทุนภายนอก	3,345.3	-
อื่น ๆ	<u>1,371.7</u>	<u>1,321.8</u>
รวม	<u>4,717.0</u>	<u>1,553.0</u>

20. ภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธปท. มีภาวะผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ดังนี้

20.1 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า (Forward contracts)

20.1.1 สัญญาซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้า

ธปท. มีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินดอลลาร์ สรอ. จำนวน 6,955.0 ล้านดอลลาร์ ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2552

20.1.2 สัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

ธปท. มีภาวะผูกพันสุทธิต้องซื้อเงินยูโร จำนวน 106.7 ล้านยูโร เงินปอนด์สเตอร์ลิง 141.9 ล้านปอนด์ ขายเงินดอลลาร์ สรอ. 213.1 ล้านดอลลาร์ เงินเยนญี่ปุ่น 20,150.0 ล้านเยน เงินดอลลาร์ออสเตรเลีย 20.0 ล้านดอลลาร์ และขายเงินวอนเกาหลี 6,150.0 ล้านวอน ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2552

Handwritten signature

20.1.3 สัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ

ปปท. มีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญารับขายฝากเงินตราต่างประเทศ จำนวน 14,368.5 ล้านบาท ซึ่งจะครบกำหนดในปี 2552 - 2563

ทั้งนี้ ปปท. ได้แสดงมูลค่ายุติธรรมของสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าดังกล่าวไว้ในสินทรัพย์อื่น (ข้อ 9) หรือหนี้สินอื่น (ข้อ 12)

20.2 บันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน สัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (Swap) เงินกับกับเงินบาท

ปปท. มีบันทึกข้อตกลงเรื่องการแลกเปลี่ยนเงินตราอาเซียน (ASEAN Swap Arrangement – ASA) ซึ่งเป็นข้อตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินระหว่างกันในวงเงินรวม 2,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีอายุ 2 ปี สิ้นสุดวันที่ 16 พฤศจิกายน 2552 โดยในกรณีที่มีประเทศสมาชิกประสบปัญหาทางการเงิน ปปท. จะสมทบเงินช่วยเหลือในวงเงิน 300.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และ ปปท. สามารถกู้เงินได้ในวงเงิน 600.0 ล้านดอลลาร์ สรอ.

นอกจากนี้ ปปท. มีสัญญาความตกลงทวิภาคีว่าด้วยการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Bilateral Swap Agreement - BSA) ภายใต้แนวคิดริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative) กับธนาคารกลางญี่ปุ่น ในรูปการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์ สรอ. กับเงินตราสกุลท้องถิ่น (บาท และเยน) โดยมีอายุสัญญา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 ภายใต้สัญญาความตกลงดังกล่าว ปปท. สามารถขอกู้โดยมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกันในวงเงิน 6,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และธนาคารกลางญี่ปุ่น ในฐานะตัวแทนของกระทรวงการคลังประเทศญี่ปุ่นสามารถขอกู้ได้ในวงเงิน 3,000.0 ล้านดอลลาร์ สรอ. และขณะนี้ ปปท. อยู่ระหว่างการเจรจาต่ออายุสัญญากับธนาคารกลางสาธารณรัฐเกาหลีและธนาคารกลางสาธารณรัฐประชาชนจีน

สำหรับความตกลงว่าด้วยการแลกเปลี่ยน (swap) เงินกับและเงินบาทกับธนาคารแห่งประเทศไทย ประชาธิปไตยประชาชนลาว วงเงิน 500.0 ล้านบาท ซึ่งมีอายุสัญญา 1 ปี และสิ้นสุดเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2551 ปปท. ไม่มีการต่ออายุความตกลงดังกล่าว

อย่างไรก็ดี ในปี 2551 ปปท. และคู่สัญญา ไม่ได้มีการขอใช้วงเงินตามข้อตกลงต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นแต่ประการใด

20.3 คดีฟ้องร้อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ในการดำเนินกิจการตามปกติ ปปท. ถูกฟ้องร้องเป็นทุนทรัพย์รวมจำนวน 17,970.9 ล้านบาท ซึ่งในขณะนี้ยังไม่ทราบผลของคดี และจากการคาดการณ์เมื่อคดีถึงที่สุด ความเสียหายซึ่งเป็นทุนทรัพย์ที่ถูกฟ้องร้องน่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นทางการและผลการดำเนินงานของ ปปท.

Prachin

21. การบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

21.1 การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

21.1.1 ความเสี่ยงทางการเงินของ ธปท.

ความเสี่ยงหลักที่มีผลต่อการเงินของ ธปท. มีดังนี้

21.1.1.1 ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) เกิดจากการที่สินทรัพย์ของ ธปท. ประกอบด้วยสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจำเป็นในการดำเนินนโยบายการเงินและดูแลเสถียรภาพค่าเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

21.1.1.2 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เกิดจากการที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศซึ่งเป็นผลจากการดำเนินนโยบายการเงิน อาจแตกต่างจากอัตราดอกเบี้ยที่ ธปท. ได้รับจากการลงทุนในต่างประเทศได้มาก

21.1.2 การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของเงินสำรองระหว่างประเทศ

การนำเงินสำรองระหว่างประเทศไปลงทุนในสินทรัพย์ต่างประเทศ ส่งผลให้เกิดความเสี่ยงทางการเงิน ทั้งความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) ทั้งนี้ ความเสี่ยง 2 ประเภทหลังมีระดับความเสี่ยงต่ำกว่าความเสี่ยงด้านตลาดมาก เนื่องจาก ธปท. มีนโยบายให้ลงทุนเฉพาะสินทรัพย์ที่มีอันดับเครดิตสูงและจำกัดการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ

วัตถุประสงค์หลักในการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

ก. รักษามูลค่าของเงินสำรองระหว่างประเทศเมื่อเทียบค่าเป็นเงินสกุลที่มีความมั่นคงสูง
ข. ความเสี่ยงทางการเงินโดยรวมของเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ และมีการกระจายความเสี่ยงที่ดี

แนวทางการบริหารความเสี่ยงทางการเงินเพื่อลดผลกระทบต่อการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศ มีดังนี้

21.1.2.1 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) ประกอบด้วยความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสินทรัพย์ และความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Foreign Exchange Rate Risk) ซึ่งเกิดจากการลงทุนในสกุลเงิน

ธปท. บริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยการกำหนดองค์ประกอบของสินทรัพย์และสกุลเงินของกองทุนที่ใช้เป็นดัชนีอ้างอิง (Benchmark Portfolio) และมีการกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้จากการเบี่ยงเบนจากดัชนีอ้างอิง (Tracking Error Limits) โดยแยกเป็นระดับการเบี่ยงเบนด้านสินทรัพย์ และด้านสกุลเงิน รวมทั้งมีระบบการควบคุมดูแลไม่ให้มีการลงทุนที่เบี่ยงเบนไปจากระดับความเสี่ยงที่กำหนด

Dee

ในการจัดทำดัชนีอ้างอิงนั้น ได้ใช้หลักการสากล (Black-Litterman Asset Allocation Model) เพื่อให้ได้กองทุนที่มีการกระจายตัวของสินทรัพย์และสกุลเงินที่ให้ผลตอบแทนสูงสุด ณ ระดับความเสี่ยงหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นค่าความเสี่ยงรวมของความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยและความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนั้น ธปท. ยังทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยวิธี Stress Test เพื่อจำกัดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อเงินสำรองระหว่างประเทศภายใต้สภาวะตลาดต่างๆ

21.1.2.2 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่ ธปท. อาจไม่ได้รับการชำระคืนเงินต้นหรือดอกเบี้ย หรือมีผลขาดทุนจากการที่คู่ค้าหรือผู้ออกตราสารไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันที่มีกับ ธปท.

แนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของ ธปท. มีดังนี้

- (1) กำหนดอันดับเครดิตขั้นต่ำ (Minimum Credit Rating) ของคู่ค้าและผู้ออกตราสาร เพื่อจำกัดให้ระดับ Credit Value-at-Risk อยู่ในระดับที่ต่ำมาก
- (2) กำหนด Aggregate Credit Exposure Limits ของคู่ค้าในรูปของ Deposit equivalent exposure โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตและจำนวนคู่ค้าที่เหมาะสม
- (3) กำหนด Individual Credit Exposure Limit ของคู่ค้าตามอันดับเครดิต โดยมีการปรับ Limit ตามเครื่องชี้แนวโน้มการปรับลดอันดับเครดิตก่อนการปรับลดอันดับเครดิตจริง
- (4) กำหนด Sovereign Credit Limits โดยพิจารณาจากอันดับเครดิตของแต่ละประเทศเป็นสำคัญ และเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการสร้างดัชนีอ้างอิง

21.1.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) อาจเกิดได้จากการที่ ธปท. ไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ภายในเวลาที่ต้องการโดยมีต้นทุนที่เหมาะสม

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเน้นการกำหนดระดับสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Assets) ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากความต้องการในด้านสภาพคล่องและการเปรียบเทียบระหว่างประโยชน์ที่รับจากการลงทุนในสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำ (Liquidity Premium) และผลเสียทางการเงินที่อาจเกิดขึ้นจากการที่ต้องขายสินทรัพย์นั้น

21.2 การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

21.2.1 การประเมินการควบคุมด้วยตนเอง (Control Self – Assessment : CSA)

ในปี 2551 ธปท. ประเมินการควบคุมด้วยตนเองตามกรอบการประเมินของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission : COSO โดยได้ดำเนินการครบในทุกส่วนงานของธนาคาร ซึ่งเป็นไปตามระเบียบเกี่ยวกับการประเมิน CSA ที่กำหนดให้ทุกส่วนงานใน ธปท. ประเมิน CSA อย่างน้อยปีละครั้งตั้งแต่ว่าปี 2550 เป็นต้นมา และได้เริ่มนำระบบบริหารความเสี่ยงและประเมินการควบคุมด้วยตนเองมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการบริหารความเสี่ยงของ ธปท.

21.2.2 การจัดทำและการทดสอบแผนฉุกเฉิน

ในปี 2551 ธปท. ได้จัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขวิกฤตการณ์ของ ธปท. (Crisis Management Committee : CMC) โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ในการสั่งการ และตัดสินใจแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ธปท. ได้กำหนดพิธีปฏิบัติเกี่ยวกับแผนฉุกเฉิน โดยครอบคลุมวิกฤตการณ์ด้านการเงิน สถาบันการเงิน และเหตุการณ์ที่กระทบต่อการดำเนินงานของ ธปท. อาทิ วินาศภัย รัฐประหาร จลาจล เพื่อให้ฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมและดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการทดสอบแผนฉุกเฉินกรณีวินาศภัย ประจำปี 2551 ได้มีการทดสอบอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งในส่วนของการรักษาความปลอดภัย การอพยพพนักงาน การทดสอบความพร้อมของระบบงาน คอมพิวเตอร์ ณ ศูนย์คอมพิวเตอร์ 2 การจัดตั้งสถานที่ทำงานสำรองของผู้บริหาร รวมทั้งการสั่งการของผู้บริหารเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ต่างๆ ซึ่งผลการทดสอบโดยรวมเป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดตั้งคณะทำงานแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบอบใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนก ซึ่งได้ร่วมกันพิจารณาแนวทางในการเตรียมความพร้อมของ ธปท. หากเกิดโรคระบาดรุนแรง เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจหลักได้อย่างต่อเนื่อง และเพื่อลดหรือจำกัดโอกาสในการติดเชื้อของพนักงาน โดยแผนฉุกเฉินเพื่อเตรียมความพร้อมรับการระบอบใหญ่ของโรคไข้หวัดใหญ่/ไข้หวัดนกได้จัดทำเสร็จสิ้นแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแผนฉุกเฉินในรายละเอียดซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จกลางปี 2552

22. เหตุการณ์สำคัญในระหว่างปี 2551

22.1 พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2551 มีประกาศ พ.ร.บ. ธปท. พ.ศ. 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. ธปท. (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2551 ในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งกำหนดให้การบัญชีของ ธปท. ต้องจัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เว้นแต่คณะกรรมการ ธปท. จะกำหนดเฉพาะเรื่องเป็นอย่างอื่น เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติของธนาคารกลางอื่นโดยทั่วไป และให้ ธปท. แสดงผลกำไรขาดทุนจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศไว้ในส่วนของทุนภายใต้บัญชีเงินสำรองอันเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์และหนี้สิน

22.2 การยกเลิกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้น

ตามที่ ธปท. ได้ออกมาตรการดำรงเงินสำรองเงินนำเข้าระยะสั้นตามประกาศเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงิน เพื่อดูแลการนำเข้าเงินทุนระยะสั้นจากต่างประเทศ ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 19 ธันวาคม 2549 นั้น ธปท. ได้มีการผ่อนคลายนโยบายบังคับใช้มาตรการเป็นลำดับ และ ธปท. ได้ประกาศยกเลิกการใช้มาตรการดังกล่าว โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 3 มีนาคม 2551

Prasert

22.3 การปิดตลาดซื้อคืน ธปท.

ธปท. ได้ปิดตลาดซื้อคืน ธปท. ตั้งแต่วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2551 และได้เริ่มทำธุรกรรมขายตราสารหนี้ ธปท. เพื่อใช้เป็นช่องทางในการดูดสภาพคล่องอีกช่องทางหนึ่ง โดยสถาบันการเงินสามารถนำสภาพคล่องส่วนเกินมาลงทุนกับ ธปท. ได้ การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการดำเนินนโยบายการเงิน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาตลาดเงินและตลาดตราสารหนี้

23. การจัดประเภทรายการใหม่

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2550 ได้จัดประเภทรายการใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสดงรายการในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2551 ซึ่งไม่มีผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน

Not